

УВАГА, ПРАМАЯ ЛІНІЯ!

Сёння начальнік Дэпартаменту аховы МУС РБ генерал-маёр міліцыі Сяргей Мікалаевіч ХАМЕНКА правядзе прамую тэлефонную лінію.

Пытанні, што тычацца дзейнасці дэпартаменту паслуг, якія прадастаўляюцца, і іх коштаў, патрабаванняў да кандыдатаў на службу, можна задаць па тэлефоне (8017) 218-55-30.

Час правядзення «прамой лініі» — з 9.00 да 12.00

НА ДАРОЗЕ — ДЗЕЦІ

Надыходзіць восень, а з ёй — першыя навучальныя дні ў школах. Дзяржаўтаінспекцыя заклікае кіроўцаў быць больш уважлівымі на дарогах і праводзіць з 25 жніўня па 5 верасня акцыю «Увага — дзеці!»

Ва ўпраўленні ДАІ МУС РБ паведамілі, што за шэсць месяцаў бягучага года дзеці ва ўзросце да 16 гадоў сталі ўдзельнікамі 195 дарожна-транспартных здарэнняў, 9 чалавек загінулі. Двое дзяцей былі пешаходамі, а яшчэ двое — веласіпедыстамі. 97 непаўналетніх атрымалі розныя пашкоджанні як пешаходы. **Па віне кіроўцаў пацярпелі 70% дзяцей!**

У дні правядзення спецмерапрыемства рух аўта транспарту ўдзень для прыцягнення ўвагі павінен ажыццяўляцца з уключаным бліжнім святлом фар. На час акцыі «Увага — дзеці!» запланаваны шэраг прафілактычных мерапрыемстваў для дзяцей і падлеткаў. А гэта і віктарыны, конкурсы, відэалекторыі.

Асабліва ўвага будзе сканцэнтравана на прафілактыцы сярод бацькоў. У Дзяржаўтаінспекцыі расказалі, што міліцыянеры наведваюць працоўныя калектывы, расштурхваюць прычыны і магчымыя наступствы ДТЗ з удзелам дзяцей, адказнасць за парушэнне правілаў дарожнага руху, а таксама правілы бяспечнай перавозкі непаўналетніх у аўтамабілях.

ДАІ Мінска напярэдадні пачатку навучальнага года праводзіць шматлікія рэйды, выяўляе аўтамабілі, што няправільна прыпаркавалі каля школ і ў суседніх дварах.

— За лета кіроўцы крыху расслабіліся, — кажа **Вікторыя ЦАРУК**, старшы інспектар па агітацыі і прапагандзе АДАІ Кастрычніцкага раёна сталіцы. — І менавіта сёння ім важна нагадаць пра тое, што калі вы паркуеце аўто на тратуарах, пад забараняльнымі знакамі на шляху дзяцей да школы, то падвяргаеце іх небяспецы.

Толькі за пяць дзён у Кастрычніцкім раёне эвакуавалі каля 30 аўтамабіляў за парушэнне правілаў паркоўкі паблізу навучальных устаноў. І гэта яшчэ не канец. Такія ж рэйды працягнуцца ў верасні. За падобнае парушэнне прадугледжана адказнасць у выглядзе папярэджання ці штрафу (1 базавая велічыня), пры паўторы на працягу года — дзве базавыя. Акрамя таго, парушальніку прыйдзеца заплаціць за паслугі эвакуатара і за суткі знаходжання машыны на штрафстаянцы.

Якаў ЖУРБІН.

АД ОФІСНАЙ МЭБЛІ ДА МАКАРОНЫ

Сяргей ДАРОШКА, начальнік дэпартаменту выканання пакаранняў МУС Беларусі, расказаў журналістам, якую прадукцыю вырабляюць на прадпрыемствах у турмах і калоніях

Калі яшчэ ёсць той чалавек, які лічыць, што за кратамі асуджаны проста сядзяць і нічога не робяць, ён глыбока памыляецца. У нашай крымінальна-выпраўленчай сістэме працуе 14 унітарных прадпрыемстваў, 3 філіялы і 10 пазабюджэтных майстэрняў.

— Працуем даволі надрэна, — кажа Сяргей Дарошка. — Мы не маем стратных прадпрыемстваў. Большасць спрацавалі з прыбыткам, які склаў 4,69 мільёна рублёў. Асноўныя нашы напрамкі — дрэва- і металапрацоўка, швейная вытворчасць. Штогод наша прадукцыя экспануецца на буйных рэспубліканскіх і міжнародных выстаўках. Сваю прадукцыю пастаўляем у Францыю, Германію, Вялікабрытанію, Расію, Егіпет, Літву, Украіну і ў іншыя краіны.

Літаральна за шэсць месяцаў на прадпрыемствах дэпартаменту выканання пакаранняў засвоілі вытворчасць звыш 260 відаў новай прадукцыі. Асартымент даволі вялікі. У ім знайшлося месца глушыцелям, вёдрам, мылу, вілам, паліўным брыкетам, уніформе, мэбллі, будкам для сабак, дзіцячым пляцоўкам і нават макароне. Дзеля вытворчасці больш якаснай прадукцыі на шэрагу прадпрыемстваў адбылася мадэрнізацыя. А неўзабаве на адным з прадпрыемстваў (хутчэй за ўсё ў Гродзенскай вобласці)

пачнуць займацца грубай апрацоўкай бурштыну з далейшай перадачай заказчыку. Пад гэту справу плануюць стварыць 150 новых працоўных месцаў. У планах — апрацоўка 1,5 тоны акамянелай смалы за год.

Сяргей Дарошка адзначае, што галоўная мэта дзейнасці прадпрыемстваў крымінальна-выпраўленчай сістэмы — заняцасць зняволеных. Лічба тых, хто працуе на прадпрыемствах, дасягае амаль ста працэнтаў. Сярэдні заробак асуджанага складае 500 рублёў у месяц (51 рубель ён атрымлівае на рукі, а астатнія ідуць на ўтрыманне і пагашэнне прычыненай шкоды). Працай заняты амаль кожны. Выключэнне складаюць толькі хворыя.

— Калі нехта думае, што калонія перавыхоўвае чалавека, гэта не так, — лічыць начальнік дэпартаменту. — Мы ставім перад сабой задачу карэк-

ціраваць паводзіны чалавека, яго паступовае ўваходжанне ў сацыюм. У выпраўленчым працэсе мы запусцілі так званыя сацыяльныя ліфты, якія дазваляюць чалавеку з месцаў пазбаўлення волі пакрысе вяртацца ў грамадства.

Сярэдні заробак асуджанага складае 500 рублёў у месяц (51 рубель ён атрымлівае на рукі).

Знаходзячыся ў калоніі ці ў лячэбна-працоўным прафілакторыі, чалавек можа атрымаць прафесію. Для зняволеных дзейнічаюць філіялы прафесійна-тэхнічных вучэльняў. Цягам мінулага навучальнага года адукацыю атрымалі 2774 чалавекі па 33 рабочых спецыяльнасцях. Непасрэдна на прадпрыемствах прафе-

сійнае навучанне індывідуальна-брыгадным спосабам прайшлі 1620 чалавек. А вось у гомельскай жаночай калоніі №4 зняволеныя ў выглядзе эксперымента могуць дыстанцыйна атрымаць вышэйшую адукацыю па спецыяльнасцях менеджмент, эканоміка, бухгалтарскі ўлік, псіхалогія. Усё гэта стала магчымым дзякуючы міжнароднай праграме «Адукацыя адчыняе дзверы», які рэалізуецца гомельскім абласным грамадскім аб'яднаннем «Сацыяльныя праекты». Сяргей Дарошка кажа, што гэты вопыт будзе перанят і ў другіх выпраўленчых установах.

На гэты момант за кратамі знаходзяцца 780 інвалідаў, і дэпартамент выканання пакаранняў плануе больш увагі ўдзяляць людзям з абмежаванымі магчымасцямі. Неўзабаве кожны следчы ізалятар мусіць быць абсталяваны камерамі для людзей з фізічнымі асаблівасцямі. Пад дзеянне праграмы безбар'ернага асяроддзя падпадуць і іншыя ўстановы крымінальна-выпраўленчай сістэмы.

Сяргей Дарошка таксама адзначае, што не толькі зніжэнне колькасці зняволеных (за апошнія дваццаць гадоў яна скарацілася з 65 тысяч да 20), але і хворых на сухоты. Дасягнуць гэтага атрымалася дзякуючы медыцынскаму абследванню ўсіх зняволеных.

Якаў ЖУРБІН

Фота Надзеі БУЖАН.

«НА МІЛІЦЫЯНЭРАЎ КІДАЛІСЯ

У супрацоўнікаў крымінальна-выпраўленчай сістэмы праца не цукар

Раней я думаў, што ў міліцыі менавіта ўчастковым інспектарам па сваёй службе прыходзіцца мець справу з самымі маргінальнымі прадстаўнікамі грамадства. Цяпер разумею: не толькі ім...

«Былыя зняволеныя даволі скрытныя людзі. Лішняга не скажучь»

З Аляксеем ПЯРКОВЫМ, старшым інспектарам крымінальна-выпраўленчай інспекцыі Першамайскага РУУС сталіцы, сустракаемся ў яго кабінце. Малады міліцыянер паводзіць сябе даволі ветліва, але ад гісторыі з праваахоўнай практыкі валасы на галаве дуба становяцца.

— Спецыфіка нашай працы ў наступным. Мы кантралюем прыбыццё былых зняволеных, ставім іх на ўлік (ад 6 месяцаў да 2 гадоў), праз прафілактыку стараемся папярэдзіць новыя злачынствы, — робіць невялікі лікбез Аляксей. — Працую з тымі, хто знаходзіцца пад прэвентывым надглядом: паўналетнімі, якія здзейснілі цяжкае альбо асабліва цяжкае, наўмыснае злачынства і адбывалі пакаранне ў месцах пазбаўлення волі. Кожны месяц яны павінны прыходзіць

да мяне і адзначацца.

Суразмоўца паказвае на добры стос папак, у якіх падрабязна распісаны загань кожнага падапечнага.

— Зараз у мяне 50 падсправаздачных. Сярод іх пераважаюць мужчыны, але ёсць і дзве жанчыны — былыя наркаманка і рабаўніца. Той, хто сядзеў за скрадзены мех бульбы, у такую кампанію не трапіць. Тут, паўтаруся, толькі тыя, хто сядзеў двойчы і больш за цяжкія і асабліва цяжкія злачынствы: забойцы, рабаўнікі, зладзеі, гвалтаўнікі, наркаманы...

— **Кантынгент не з прыемных...**

— Так, але нам з імі прыходзіцца працаваць. У крымінальна-выпраўленчай інспекцыі ёсць іншыя напрамкі, дзе кантактуюць, па вялікім рахунку, з надрэннымі людзьмі, якія спатыкнуліся ўпершыню. А мы працуем з закаранелымі злачынцамі, якія ведаюць добра, што такое турма і калонія. Мне даводзілася мець справу з мужчынам, які правёў за кратамі 40 гадоў. Турма — гэ-

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

та яго жыццё. Але такіх ужо няшмат засталася.

На сваёй касадзе Пяркоў пяць гадоў. Кажу, што нагледзеўся і наслахаўся рознага. У свой час мусіў працаваць з чалавекам, які сядзеў за канібалізм. Сюжэт здарэння звычайны, але канцоўка — не вельмі. Кампанія, у якой былі сваякі, выпівала, а пасля сын дапамог маці ў забойстве, потым — у знішчэнні цела.

— Гутарыў з гэтым мужчынам пасля таго, як ён стаў да нас на ўлік, — узгадвае Аляксей. — У турме правёў дваццаць гадоў. За гэты час

у жыцці змянілася многае, і ён нагадваў мне дзікага звер. Тым не менш яго ўладкавалі на працу — дворнікам. Не п'е. Жыве з жанчынай. Магчыма, змяніўся.

— **А які працэнт тых, хто праходзіць праз вас, працаўладкоўваюцца і пачынаюць новае жыццё?**

— 50 на 50. Усё залежыць ад чалавека. Ёсць гатовыя вярнуцца ў турму. Такіх нават не пераканаць, амаль немагчыма прымусяць працаваць. А некаторыя семі ствараюць, дзядей нараджаюць... Многіх гэтыя стрымлівае, яны мяняюць

погляды на жыццё, стараюцца адаптавацца да нармальнага, прыстойнага існавання.

— **Мне здаецца, пасля дваццацігадовага знаходжання ў няволі зрабіць гэта надта складана.**

— Складана. Адразу нават вельмі. За гэты час мяняюцца грошы, мяняецца горад. Шмат змен адбываецца ў грамадскім жыцці краіны. Добра, калі чалавек вызваліўся, і яму ёсць да каго ехаць, ёсць дзеля каго жыць. А многім пасля турмы проста няма куды ісці. Сваякі альбо паміраюць, альбо не хочуць іх бачыць. Такі чалавек застаецца сам-насам з сабой. Але, пастукаю па дрэве, выпадак, калі чалавек вярнуўся на волю і амаль адразу ўчыніў злачынства, адбыўся толькі пазалетасць. Ён сядзеў за крадзеж і за крадзеж вярнуўся за краты.

— **Якія пытанні хвалююць гэтых людзей?**

— Яны даволі скрытныя людзі. Лішняга стараюцца ніколі не казаць. Але нам абавязкова трэба з імі размаўляць. Нам важна ведаць, чым

яны дыхаюць, якія ў іх планы на будучыню. Стаўлюся да іх спакойна. Стараюся выкарыстоўваць метады пераканання. З кожным свая спецыфіка працы. Напрыклад, наркаманам верыць трэба не заўжды. Яны гатовыя ўсё зрабіць дзеля новай дозы. Кожнаму пакідаю свае гарадскі і мабільныя нумары тэлефонаў. Многія кажучы, маўляў, Лёша, навошта ты гэта робіш, яны ж уначы тэлефанавалі будучы. І звоняць сапраўды. Аднак раблю гэта дзеля таго, каб мне знайсці іх было прасцей, падтрымліваць з імі сувязь. Ніхто, дарэчы, не знікае, пастаянна прыходзяць і трымаюць справаздачу. Бо разумеюць: інакш пагражае адказнасць — штраф альбо адміністрацыйны арышт. А калі парушэнні паўтараюцца, можна заводзіць крымінальную справу.

«Я наогул супраць гвалту. Я гуманіст у душы»

Міліцыянеры мусяць не толькі прымаць былых злачынцаў, але і правяраць іх на кватэрах. Кожны павінен знаходзіцца дома ў адпаведны час. Калі іх няма, гэта ўжо падстава для спагнання. Ходзяць да экс-зняволеных звычайна ўдваіх. Кожны